

Poganske trave

Tone
Pavček

- I Pomladne zastave, rožnate čipke
šumé zaljubljenecem z dreves
in vse besede, ovalne in gibke,
nosijo strd v ulnjake teles.

Svet se vrti po nevajenem redu,
prežarjen od srčnih svetilk.
Semena hodijo k obredu
na praznik plojenja bilk.

Zemlja sluti prihodnjo nosečnost
in ima miren, poduhovljen obraz.
In v ptičjih gnezdih domuje večnost,
ki s pesmijo zmaguje čas.

- II Kot prožna, gnetljiva gmota
se na široko udaja svet.
Po cestah hodita lepota
v kavbojkah in smeh deklet.

Gibki koraki, zibajoči se boki,
blizu so zvezde in daleč tla.
Razmaknjeni so nebá oboki
z oblaki nedohitnih želja.

In krožijo ko blesteči planeti
po orbiti aprilskih dni.
Od njih pokrajina se sveti
in po sinjem cvetju diši.

Za njimi ostaja sled
svetlobe in tu pa tam kakšen cvet.

III Mlade njive, hrepeneča ravnina
neskončnih možnosti semen.
Kot preganjan pes uhaja temina.
Dan je žrebè brez stremen.

Popje se debeli, toplota rase.
Vse težja postaja srčna stran.
Melanholiki gledajo vase
in srce jemljejo v dlan.

Nekaj se mora zgoditi.
Po sredi teles kot prek njiv
krožijo strdki, nabiti
z močjo kot eksploziv.

Še malo in čipkasto polje
povprek in počez se prekolje.

IV Kako hitijo dihati trave,
kako se vzburja milijon življenj!
Strast piše nore postave
trdne kot divji dren.

V polju zeleni sok polje
in pljuska v zvrhan razòr.
Vsemu živemu spirala volje
se vzpenja strmo navzgor.

Razpršeni zvoki gostijo
se v jasen, odmeven zvok
in kot privid nad čarovnijo
se dviga dvoje rok

ljubimcev, ki v žerjavici svita
vsa bela in čista gorita.

- V Strah te je. Strah me je. Marsičesa.
Hip je do zla omamljen,
duša, bolj bela od telesa,
drhti pred razdejanjem.

Drhti pred razdejanjem,
ko se kristalni dvorec zruši
in bo čez čas nastanjen
nov bog v nesmrtni duši.

Nov bog v nesmrtni duši,
ki z močnimi rokami
na skali, ki se kruši,
iz razbitin nov dom postavi

za sive dni, svetlé minute,
ko slast lepé, ko noži krute.

- VI Pokončen vrisk ko blesk mladoletja
in večni poganski gon.
Ne išči, nikjer ni zavetja:
z ognjem se bliža spuščeni konj.

Kože nežna belina sije
v ubrano prepletanje sap.
Svetloba poživljajoče lije
čez pokrajino ko blagodejen slap.

Od onstran, iz nespoznavne daljave
gledajo neke znane oči,
v ustih okus po kislosti trave,
v grlu neizgovorjena beseda tišči,

a v zemlji, med biljem zelenih žit
gorijo vroče sledovi kopit.

VII Hvala za to telo,
bedno, a tako moje.
Hvala za dvoje rok,
ki dotipajo tvoje,

hvala za nos, uho,
za vonje in zvoke,
ki skozme lijó
in se točijo v boke,

hvala za usta, zobé,
za jezik, za grlo,
za zvočnost besed
in njih lavo zamrlo!

Hvala za to telo,
edino za vedno,
s krvjo in strastjo,
razkošno in bedno,
za telo, ki z menoj
neločljivo potuje
prek zemlje v zemljó,
ki naju razsuje.

VIII Nisi telo še, nisi še lice,
nisi še smeh ne jok,
si samo rožnati plod
v zibelki maternice.

Si samo možnost blesteča,
drobcena bilka svetá
iz srcá do srcá,
čudež, jutrišnja sreča,

ki prideš na ostri klic
bolečine prдавne,
da te pozdravijo zmagoslavne
bele zastave pleníc.

IX Po belem svetu misli črne
 hodijo nekaznovano:
 človek se komaj dobro obrne,
 že ima v prsih rano.

In potlej nosi jo in skriva
 in čaka, da se mu zaraste,
 a črna kri vseeno zliva
 se vanj še izpod kraste,

plodí nesrečo in zastruplja
 ga z zlom, s strupeno travo.
 Tako se človek sam pogublja,
 gubi svetlobo trepetavo,

ki druží nas na belem svetu
 kot zvezde na visokem nebu.

X Dan se je spridil. Tišina
 kot strjena smola mezi.
 Podsuti breg. Brezkončna ravnina
 zalita z molkom v nebo kriči.

Nikjer ptice in ne človeka.
 Travam in uram zastal je gib.
 Nebo in zemlja sta brez odjeka.
 Boleče tolče srca utrip.

Samo zgubljenost in prepuščenost
 v prostoru, kakor se seli noč.
 Kot kazen boli zapuščenost
 in kakor krivda nemoč.

Zdavnaj bi morala molk zaježiti
 z lakoto lačnih. In bolj ljubiti.

XI Ležimo proč, v hrib, k pušči,
 na kamen, v kamen.
 Daleč. Nekam, kjer se na samem
 slanost iz solz izlušči.

Kjer pred zvermi in pred sabo
najdemo streho,
v telesu kamna uteho
in misel za rabo.

Da nam ne vzamejo obraza,
da nam ne spraskajo rane,
da samo nam ostane
trpka zavest poraza

in v kamnu dobrodejen hlad.
O kamen, brat.

XII Priučil sem se trdim besedam
zemeljske govorice.
Vse bolj jasni se, ko gledam
besedam v prsteno lice.

Trdnost ravnotežja si išče,
golota ne stráši, videz ne bega:
pod nogami kalí besedišče
resnice, ki pote sega.

Priučil sem se trdim besedam
govorice iz zemlje.
Vse manj vznemirjen gledam,
kako vztrajno me jemlje

in vem:
po malem iz sebe odhajam
in vanjo prehajam
preprost in nem.